

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อศึกษากระบวนการตัดสินใจในการเลือก
สตูดิโอแพทย์เพื่อฝากครรภ์ของสตรีมีครรภ์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วย
ขั้นตอน 5 ประการ คือ การรับรู้ปัญหา การเสาะแสวงหาข้อมูล การประเมินผลทางเลือก การตัด
สินใจและพฤติกรรมภายหลังการตัดสินใจ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้ แบ่งการสรุปผลการศึกษาออกเป็นดังนี้

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 55.0 รองลงมาอายุ 31-40 ปี ร้อยละ 39.2
มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 38.7 มัธยมศึกษาหรือปวช. ร้อยละ 25.5 มีอาชีพพนักงาน
บริษัท/ห้างร้าน คิดเป็นร้อยละ 32.4 รองลงมาเป็นเจ้าของกิจการส่วนตัว ร้อยละ 20.0 และมีรายได้
เฉลี่ยรวมของกลุ่มสมรสต่อเดือน 10,001-30,000 บาท ร้อยละ 40.5 รองลงมา 5,000 – 10,000 บาท
ร้อยละ 36.6 ส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์รับบริการฝากครรภ์ ร้อยละ 54.7 ไม่เคยมีประสบการณ์
รับบริการฝากครรภ์ร้อยละ 45.3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากไม่สามารถเบิกค่าใช้จ่ายในการ
คลอดต้องออกค่าใช้จ่ายเองทั้งหมด ร้อยละ 37.9 และเบิกค่าใช้จ่ายได้เพียงบางส่วน ร้อยละ 34.2
และสามารถเบิกค่าใช้จ่ายได้ทั้งหมด ร้อยละ 27.9

ส่วนที่ 2 : กระบวนการตัดสินใจในการเลือกสตูดิโอแพทย์เพื่อฝากครรภ์ของสตรีมีครรภ์

การรับรู้ปัญหา

สาเหตุสำคัญมากที่สุดที่ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามมารับบริการฝากครรภ์ คือ
คำนึงถึงความปลอดภัยของทารกในครรภ์ คำนึงความปลอดภัยของตนเองในระหว่างตั้งครรภ์
ต้องการทราบความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นกับครรภ์และทารกในครรภ์ เพื่อความมั่นใจ อุ่นใจเพราะ
มีแพทย์คอยดูแลสม่ำเสมอ และ ต้องการคำปรึกษา คำแนะนำในการปฏิบัติตัวระหว่างตั้งครรภ์

แพทย์คอยดูแลสม่ำเสมอ และสำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาในระดับอื่นๆ คือ คำนึงถึงความปลอดภัยของทารกในครรภ์ คำนึงถึงความปลอดภัยของตนเองในระหว่างตั้งครรภ์ และต้องการทราบความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นกับครรภ์และทารกในครรภ์

เมื่อจำแนกตามอาชีพพบว่าสาเหตุสำคัญมากที่สุดที่ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามทุกอาชีพมารับบริการฝากครรภ์คือ คำนึงถึงความปลอดภัยของทารกในครรภ์ คำนึงถึงความปลอดภัยของตนเองในระหว่างตั้งครรภ์ ต้องการทราบความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นกับครรภ์และทารกในครรภ์ ต้องการคำปรึกษาคำแนะนำในการปฏิบัติตัวในระหว่างตั้งครรภ์ และเพื่อความมั่นใจอุ้งใจเพราะมีแพทย์คอยดูแลสม่ำเสมอ

และเมื่อจำแนกตามรายได้พบว่าสาเหตุสำคัญมากที่สุดที่ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทมารับบริการฝากครรภ์ คือ คำนึงถึงความปลอดภัยของทารกในครรภ์ คำนึงถึงความปลอดภัยของตนเองในระหว่างตั้งครรภ์ ต้องการคำปรึกษาคำแนะนำในการปฏิบัติตัวในระหว่างตั้งครรภ์ และเพื่อความมั่นใจอุ้งใจเพราะมีแพทย์คอยดูแลสม่ำเสมอ สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 5,000- 10,000 บาท 10,001-30,000 บาท 30,001-60,000 บาท และ มากกว่า 60,000 บาท คือ คำนึงถึงความปลอดภัยของทารกในครรภ์ คำนึงถึงความปลอดภัยของตนเองในระหว่างตั้งครรภ์ ต้องการคำปรึกษาคำแนะนำในการปฏิบัติตัวในระหว่างตั้งครรภ์ เพื่อความมั่นใจอุ้งใจเพราะมีแพทย์คอยดูแลสม่ำเสมอ และต้องการทราบความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นกับครรภ์และทารกในครรภ์

การค้นหาข้อมูล

ข้อมูลเกี่ยวกับสูตินรีแพทย์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากต้องการทราบ เพื่อใช้ตัดสินใจเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ คือ การเอาใจใส่ผู้ป่วย การแนะนำให้คำปรึกษา อรรถาศัย การพูดจา (ร้อยละ 30.77) รองลงมา ได้แก่ ประสิทธิภาพในการทำงาน ความชำนาญ ชื่อเสียง การยอมรับ (ร้อยละ 25.07)

แหล่งข้อมูลที่ใช้พิจารณาเพื่อตัดสินใจเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญมากที่สุดคือ เพื่อนบ้าน/เพื่อนที่ทำงาน/คนรู้จักที่มีประสบการณ์ในการคลอดบุตร สามีและบุคลากรทางการแพทย์

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่าแหล่งข้อมูลที่ใช้พิจารณาเพื่อตัดสินใจเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามอายุต่ำกว่า 20 ปี ให้ความสำคัญมากที่สุดคือ จากมารดา ญาติพี่น้อง และบุคลากรทางการแพทย์เช่น แพทย์ เภสัชกร พยาบาล

แหล่งข้อมูลที่ใช้พิจารณาเพื่อตัดสินใจเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามอาชีพ
เจ้าของกิจการส่วนตัว ให้ความสำคัญ คือ มารดา สามี เพื่อนบ้าน/เพื่อนที่ทำงาน/คนรู้จักที่มี
ประสบการณ์การคลอดบุตร และบุคลากรทางการแพทย์ เช่น แพทย์ เกศัชกร พยาบาล

และเมื่อจำแนกตามรายได้พบว่าแหล่งข้อมูลที่ใช้พิจารณาเพื่อตัดสินใจเลือกสูตินรีแพทย์
เพื่อฝากครรภ์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และ 30,001-60,000 บาท ให้ความสำคัญ
มากที่สุด คือ มารดา สามี เพื่อนบ้าน/เพื่อนที่ทำงาน/คนรู้จักที่มีประสบการณ์การคลอดบุตร
และบุคลากรทางการแพทย์ เช่น แพทย์ เกศัชกร พยาบาล แหล่งข้อมูลที่ใช้พิจารณาเพื่อตัดสินใจ
เลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 5,000-10,000 บาท ให้ความสำคัญ
คือ มารดา สามี เพื่อนบ้าน/เพื่อนที่ทำงาน/คนรู้จักที่มีประสบการณ์การคลอดบุตร ญาติพี่น้อง
และบุคลากรทางการแพทย์ เช่น แพทย์ เกศัชกร พยาบาล แหล่งข้อมูลที่ใช้พิจารณาเพื่อตัดสินใจ
เลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 10,001-30,000 บาท และมากกว่า
60,000 บาท ให้ความสำคัญคือ สามี เพื่อนบ้าน/เพื่อนที่ทำงาน/คนรู้จักที่มีประสบการณ์
การคลอดบุตร และบุคลากรทางการแพทย์ เช่น แพทย์ เกศัชกร พยาบาล

การประเมินผลทางเลือก

1. ปัจจัยด้านราคาและค่าใช้จ่าย

ปัจจัยด้านราคาและค่าใช้จ่ายที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ค่าใช้จ่ายในการ
ทำคลอด เช่น โรงพยาบาลที่แพทย์นั้นๆ ทำงานอยู่มีการจัดการคลอดในราคาพิเศษ

เมื่อจำแนกตามอายุพบว่าปัจจัยด้านราคาและค่าใช้จ่ายที่ผู้ตอบแบบสอบถามอายุต่ำกว่า 20
ปี และ 21-30 ปี ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ค่าใช้จ่ายในการทำคลอด เช่น โรงพยาบาลที่แพทย์นั้น ๆ
ทำงานอยู่มีการจัดการคลอดในราคาพิเศษ ผู้ตอบแบบสอบถามอายุ 41 -50 ปี ให้ความสำคัญ
มากที่สุด คือ ค่าใช้จ่ายในการทำคลอด เช่น โรงพยาบาลที่แพทย์นั้น ๆ และ ค่าใช้จ่ายในการพบแพทย์
แต่ละครั้งเพื่อตรวจครรภ์

เมื่อจำแนกตามการศึกษา พบว่าปัจจัยด้านราคาและค่าใช้จ่ายที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการ
ศึกษาต่ำกว่ามัธยม ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ค่าใช้จ่ายในการพบแพทย์แต่ละครั้งเพื่อตรวจครรภ์ ค่า
ใช้จ่ายในการทำคลอด เช่น โรงพยาบาลที่แพทย์นั้น ๆ ทำงานอยู่มีการจัดการคลอดในราคา
พิเศษ และเงินพิเศษค่าทำคลอดของสูตินรีแพทย์ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษามัธยมหรือปวช.
อนุปริญญาหรือปวส. ปริญญาตรี และการศึกษาระดับอื่นๆ ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ค่าใช้จ่ายใน
การทำคลอด เช่น โรงพยาบาลที่แพทย์นั้น ๆ ทำงานอยู่มีการจัดการคลอดในราคาพิเศษ

เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่าปัจจัยด้านราคาและค่าใช้จ่ายที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพข้าราชการ พนักงานบริษัท/ห้างร้าน พนักงานรัฐวิสาหกิจ และอาชีพอื่นๆ ให้ความสำคัญมาก คือ ค่าใช้จ่ายในการทำคลอด เช่น โรงพยาบาลที่แพทย์นั้น ๆ ทำงานอยู่มีการจัดรายการคลอดในราคาพิเศษ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพแม่บ้าน ให้ความสำคัญมาก คือ ค่าใช้จ่ายในการพบแพทย์แต่ละครั้งเพื่อตรวจครรภ์ ค่าใช้จ่ายในการทำคลอด เช่น โรงพยาบาลที่แพทย์นั้น ๆ ทำงานอยู่มีการจัดรายการคลอดในราคาพิเศษ และเงินพิเศษค่าทำคลอดของสูตินรีแพทย์

และเมื่อจำแนกตามตามรายได้พบว่าปัจจัยด้านราคาและค่าใช้จ่ายที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ให้ความสำคัญมาก คือ ค่าใช้จ่ายในการทำคลอด เช่น โรงพยาบาลที่แพทย์นั้น ๆ ทำงานอยู่มีการจัดรายการคลอดในราคาพิเศษ และค่าใช้จ่ายในการพบแพทย์แต่ละครั้งเพื่อตรวจครรภ์ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 5,000-10,000 บาท และ 10,001-30,000 บาท ให้ความสำคัญมาก คือ ค่าใช้จ่ายในการพบแพทย์แต่ละครั้งเพื่อตรวจครรภ์ ค่าใช้จ่ายในการทำคลอด เช่น โรงพยาบาลที่แพทย์นั้น ๆ ทำงานอยู่มีการจัดรายการคลอดในราคาพิเศษ

2. ปัจจัยด้านบุคคล (สูตินรีแพทย์)

ปัจจัยด้านบุคคล(สูตินรีแพทย์)ที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญมากที่สุดในการประเมินผลทางเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ คือ มีความสามารถ ความชำนาญ มีประสบการณ์ เป็นที่ยอมรับ มีความเข้าใจถึงความต้องการของผู้ป่วย เอาใจใส่ให้คำปรึกษาแนะนำให้ผู้ป่วยเข้าใจ มีความสุขภาพ พุดจาไพเราะ มนุษยสัมพันธ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส

เมื่อจำแนกตามอายุพบว่า ปัจจัยด้านบุคคล (สูตินรีแพทย์) ที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ให้ความสำคัญมากที่สุดในการประเมินผลทางเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ คือ มีความสามารถ ความชำนาญ มีประสบการณ์ เป็นที่ยอมรับ และมีความเข้าใจถึงความต้องการของผู้ป่วย เอาใจใส่ ให้คำปรึกษา แนะนำให้ผู้ป่วยเข้าใจ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 21-30 ปี ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ มีความสามารถ ความชำนาญ มีประสบการณ์ เป็นที่ยอมรับและความสุขภาพ พุดจาไพเราะ มนุษยสัมพันธ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 31-40 ปี ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ มีความสามารถ ความชำนาญ มีประสบการณ์ เป็นที่ยอมรับ ความสุขภาพ พุดจาไพเราะ มนุษยสัมพันธ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส และมีความเข้าใจถึงความต้องการของผู้ป่วย เอาใจใส่ ให้คำปรึกษา แนะนำให้ผู้ป่วยเข้าใจ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 41-50 ปี ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ มีความสามารถ ความชำนาญ มีประสบการณ์ เป็นที่ยอมรับ

เมื่อจำแนกตามการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านบุคคล (สูตินรีแพทย์) ที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาดำรงต่ำกว่ามัธยม มัธยม/ปวช. และระดับการศึกษาอื่นๆ ให้ความสำคัญมากที่สุดในการประเมินผลทางเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ คือ มีความสามารถ ความชำนาญ มีประสบการณ์

เป็นที่ยอมรับ และมีความเข้าใจถึงความต้องการของผู้ป่วย เอาใจใส่ ให้คำปรึกษา แนะนำให้ผู้ป่วย เข้าใจ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ มีความสามารถ ความชำนาญ มีประสบการณ์ เป็นที่ยอมรับ ความสุภาพ พุดจาไพเราะ มนุษยสัมพันธ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส และ มีความเข้าใจถึงความต้องการของผู้ป่วย เอาใจใส่ ให้คำปรึกษา แนะนำให้ผู้ป่วยเข้าใจ

เมื่อจำแนกตามอาชีพพบว่าปัจจัยด้านบุคคล (สูตินรีแพทย์) ที่ผู้ตอบแบบสอบถามอาชีพ แพทย์ พนักงนบริษัท/ห้างร้าน พนักงานรัฐวิสาหกิจ และอาชีพอื่นๆ ให้ความสำคัญมากที่สุดในการประเมินผลทางเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ คือ มีความสามารถ ความชำนาญ มีประสบการณ์ เป็นที่ยอมรับ ความสุภาพ พุดจาไพเราะ มนุษยสัมพันธ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส และ มีความเข้าใจถึงความต้องการของผู้ป่วย เอาใจใส่ ให้คำปรึกษา แนะนำให้ผู้ป่วยเข้าใจ ผู้ตอบแบบสอบถามอาชีพเจ้าของกิจการส่วนตัวและแม่บ้าน ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ มีความสามารถ ความชำนาญ มีประสบการณ์ เป็นที่ยอมรับ และ มีความเข้าใจถึงความต้องการของผู้ป่วย เอาใจใส่ ให้คำปรึกษา แนะนำให้ผู้ป่วยเข้าใจ

และเมื่อจำแนกตามรายได้พบว่าปัจจัยด้านบุคคล (สูตินรีแพทย์) ที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท ให้ความสำคัญมากที่สุดในการประเมินผลทางเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ คือ มีความสามารถ ความชำนาญ มีประสบการณ์ เป็นที่ยอมรับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 5,000-10,000 บาท และ 10,001-30,000 บาท ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ มีความสามารถ ความชำนาญ มีประสบการณ์ เป็นที่ยอมรับ มีความเข้าใจถึงความต้องการของผู้ป่วย เอาใจใส่ ให้คำปรึกษา แนะนำให้ผู้ป่วยเข้าใจ และ ความสุภาพ พุดจาไพเราะ มนุษยสัมพันธ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 30,001-60,000 บาท และมากกว่า 60,000 บาท ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ มีความสามารถ ความชำนาญ มีประสบการณ์ เป็นที่ยอมรับ และ มีความเข้าใจถึงความต้องการของผู้ป่วย เอาใจใส่ ให้คำปรึกษา แนะนำให้ผู้ป่วยเข้าใจ

3. ปัจจัยด้านสถานที่เครื่องมือ เทคโนโลยี

ปัจจัยด้านสถานที่เครื่องมือ เทคโนโลยีในการประเมินผลทางเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ความสะอาด มีความพร้อมและความทันสมัยในด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ที่ใช้

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่าปัจจัยด้านสถานที่เครื่องมือ เทคโนโลยีในการประเมินผลทางเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ ต่ำกว่า 20 ปี และ 21-30 ปี ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ความสะอาด และมีความพร้อมและความทันสมัยในด้านเครื่องมืออุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ที่ใช้ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 31 - 40 ปี ให้ความสำคัญมากที่สุด คือความ

สะอาด ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 41-50 ปีให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ความสะอาด ห้องตรวจ เป็นสัดส่วน มิดชิด มีความเป็นส่วนตัวและ มีความพร้อมและความทันสมัยในด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ที่ใช้

เมื่อจำแนกตามการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านสถานที่เครื่องมือ เทคโนโลยีในการประเมินผลทางเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาดำกว่ามัธยม และปริญญาตรี ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ความสะอาด และมีความพร้อมและความทันสมัยในด้านเครื่องมืออุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ที่ใช้ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษา มัธยม/ปวช. ให้ความสำคัญมากที่สุดคือความสะอาด ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษา อนุปริญญา/ปวส. และสูงกว่าปริญญาตรี ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ความสะอาด ห้องตรวจเป็นสัดส่วน มิดชิด มีความเป็นส่วนตัว และ มีความพร้อมและความทันสมัยในด้านเครื่องมืออุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ที่ใช้ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษา ระดับอื่นๆ ให้ความสำคัญมากที่สุดคือ มีความพร้อมและความทันสมัยในด้านเครื่องมืออุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ที่ใช้

เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่าปัจจัยด้านสถานที่เครื่องมือ เทคโนโลยีในการประเมินผลทางเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพข้าราชการ พนักงานบริษัท/ห้างร้าน เจ้าของกิจการส่วนตัว แม่บ้าน และอาชีพอื่นๆ ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ความสะอาด และมีความพร้อมและความทันสมัยในด้านเครื่องมืออุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ที่ใช้ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ มีความพร้อมและความทันสมัยในด้านเครื่องมืออุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ที่ใช้

และเมื่อจำแนกตามรายได้ พบว่าปัจจัยด้านสถานที่เครื่องมือ เทคโนโลยีในการประเมินผลทางเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,000-10,000 บาท และมากกว่า 60,000 บาท ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ความสะอาด และมีความพร้อมและความทันสมัยในด้านเครื่องมืออุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ที่ใช้ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 10,001-30,000 บาท ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ความสะอาด มีความพร้อมและความทันสมัยในด้านเครื่องมืออุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ที่ใช้ และโรงพยาบาลอนุญาตให้สามีเข้ามาให้กำลังใจ ในขณะที่คลอด ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 30,001-60,000 บาท ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ความสะอาด

4. ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์

ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ในการประเมินผลทางเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คือ แพทย์ให้สัมภาษณ์ด้านสุขภาพผ่านสื่อวิทยุและโทรทัศน์ แพทย์เขียนบทความวิชาการประชาสัมพันธ์ลงในสื่อต่างๆ และ อื่นๆ คือ

ปากต่อปากจากผู้ที่เคยมารับบริการ เมื่อจำแนกตามอายุตามการศึกษา ตามอาชีพ และตามรายได้ พบว่าปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ในการประเมินผลทางเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกช่วงอายุ ทุกระดับการศึกษา ทุกอาชีพ และทุกระดับรายได้ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คือ การประชาสัมพันธ์เรื่อง แพทย์เขียนบทความวิชาการประชาสัมพันธ์ลงในสื่อต่าง ๆ และ แพทย์ให้สัมภาษณ์ด้านสุขภาพผ่านสื่อวิทยุและโทรทัศน์

การตัดสินใจ

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามใช้ปัจจัยด้านบุคคล(สูตินรีแพทย์)ในการตัดสินใจเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ คิดเป็นร้อยละ 75.3 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์และเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 19.7

บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ของผู้ตอบแบบสอบถามคือ เพื่อน/คนรู้จักที่มีประสบการณ์ในการคลอด คิดเป็นร้อยละ 31.46 และพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามและสามีร่วมกันตัดสินใจเลือกสูตินรีแพทย์ เพื่อฝากครรภ์ คิดเป็นร้อยละ 56.8

พฤติกรรมภายหลังการตัดสินใจ

จากการศึกษาพบว่าพฤติกรรมภายหลังจากได้รับบริการจากสูตินรีแพทย์ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจมากที่สุด ในเรื่อง ความสามารถ ความชำนาญ และการเอาใจใส่ การแนะนำให้คำปรึกษา อธิบาย การพูดจา และเมื่อจำแนกตามอายุพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีความพึงพอใจมาก ในเรื่อง การเอาใจใส่ การแนะนำให้คำปรึกษา อธิบายการพูดจา ความสามารถ ความชำนาญ และเครื่องมืออุปกรณ์ ยาเวชภัณฑ์ที่ใช้ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 21-30 ปี และ 31-40 ปี มีความพึงพอใจมากที่สุด ในเรื่อง ความสามารถ ความชำนาญ และการเอาใจใส่ การแนะนำให้คำปรึกษา อธิบายการพูดจาให้คำปรึกษา อธิบาย การพูดจา ความสามารถ ความชำนาญ เครื่องมืออุปกรณ์ ยาเวชภัณฑ์ที่ใช้ และระยะเวลาในการรอตรวจ/พบแพทย์ และเมื่อจำแนกตามการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา อนุปริญญา/ปวส. และปริญญาตรีมีความพึงพอใจมากที่สุด ในเรื่อง การเอาใจใส่ การแนะนำให้คำปรึกษา อธิบายการพูดจา และความสามารถ ความชำนาญ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจมากที่สุด ในเรื่อง ความสามารถ ความชำนาญ และเมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพข้าราชการ พนักงานบริษัท/ห้างร้าน และพนักงาน

รัฐวิสาหกิจ มีความพึงพอใจมากที่สุด ในเรื่อง การเอาใจใส่ การแนะนำให้คำปรึกษา อัยาศัย การพูดจา และความสามารถ ความชำนาญ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มี อาชีพ เจ้าของกิจการส่วนตัว มีความพึงพอใจมากที่สุด ในเรื่อง ความสามารถ ความชำนาญ และเมื่อจำแนกตามรายได้พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 5,000-10,000 บาท 10,001-30,000 บาท และมากกว่า 60,000 บาท มีความพึงพอใจมากที่สุด ในเรื่อง การเอาใจใส่ การแนะนำให้คำปรึกษา อัยาศัยการพูดจา และ ความสามารถ ความชำนาญ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มี รายได้ 30,001-60,000 บาท มีความพึงพอใจมากที่สุด ในเรื่อง ความสามารถ ความชำนาญ

จากการศึกษาพบว่าหลังจากที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับบริการจากสูตินรีแพทย์แล้ว ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามตั้งครรภ์ใหม่ก็จะมารับบริการอีก และจะแนะนำให้ญาติพี่น้อง คนรู้จักมารับบริการด้วย

ตารางที่ 48 สรุปกระบวนการตัดสินใจในการเลือกสตูดิโอแพทย์เพื่อฝากครรภ์ของสตรีมีครรภ์ที่มีความสำคัญในระดับมากที่สุด

การรับรู้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> - คำนึงถึงความปลอดภัยของทารกในครรภ์ - คำนึงถึงความปลอดภัยของตนเองในระหว่างตั้งครรภ์ - ต้องการทราบความคิดปกติที่อาจเกิดขึ้นกับครรภ์และทารกในครรภ์ - ต้องการคำปรึกษา คำแนะนำในการปฏิบัติตัวในระหว่างตั้งครรภ์ - เพื่อความมั่นใจ อุ่นใจเพราะมีแพทย์คอยดูแลสม่ำเสมอ
<p>การค้นหาข้อมูล</p> <p>- แหล่งข้อมูล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการเอาใจใส่ผู้ป่วย การแนะนำให้คำปรึกษา อธิบาย การพูดจาของสตูดิโอแพทย์ - ไม่มีแหล่งข้อมูลใดมีความสำคัญมากที่สุด (สามี,บุคลากรทางการแพทย์, เพื่อนบ้าน/เพื่อนที่ทำงาน/คนรู้จักที่มีประสบการณ์การคลอดบุตร เป็นแหล่งข้อมูลที่มีความสำคัญมาก)
<p>การประเมินผลทางเลือก</p> <p>1. ปัจจัยด้านราคา</p> <p>2. ปัจจัยด้านบุคคล</p> <p>3. ปัจจัยด้านสถานที่เครื่องมือเทคโนโลยี</p> <p>4. ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีปัจจัยด้านราคาใดมีความสำคัญมากที่สุด (ค่าใช้จ่ายในการทำคลอด เช่นการจัดรายการคลอดในราคาพิเศษ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมาก) - ความสุขภาพ พุดจาไพเราะ มนุษยสัมพันธ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส - มีความสามารถ ความชำนาญ มีประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ - มีความเข้าใจถึงความต้องการของสตรีมีครรภ์ เอาใจใส่ให้คำปรึกษา แนะนำให้สตรีมีครรภ์เข้าใจ - ความสะอาด - มีความพร้อมและความทันสมัยด้านเครื่องมืออุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ที่ใช้ - ไม่มีปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์มีความสำคัญมากที่สุด (แพทย์ให้สัมภาษณ์ด้านสุขภาพผ่านสื่อวิทยุและโทรทัศน์ แพทย์เขียนบทความวิชาการลงในสื่อต่างๆ และการบอกเล่าปากต่อปากจากผู้เคยใช้บริการ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญปานกลาง)
<p>การตัดสินใจ</p> <p>1. ปัจจัยที่ใช้ตัดสินใจ</p> <p>2. บุคคลที่มีอิทธิพล</p> <p>3. ผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ปัจจัยด้านบุคคล (สตูดิโอแพทย์) - เพื่อน/คนรู้จักที่มีประสบการณ์ในการคลอดบุตร - สามีและตนเอง
<p>พฤติกรรมภายหลังการตัดสินใจ</p> <p>1. ความพึงพอใจบริการที่ได้รับ</p> <p>2. การแนะนำบริการ</p> <p>3. การกลับมาใช้บริการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การเอาใจใส่ การแนะนำให้คำปรึกษา อธิบาย การพูดจา - ความสามารถ ความชำนาญ - แนะนำให้ญาติพี่น้อง คนรู้จักมาฝากครรภ์กับสตูดิโอแพทย์นี้ - จะมารับบริการอีกครั้งที่ตั้งครรภ์ใหม่

ตารางที่ 49 สรุปกระบวนการตัดสินใจในการเลือกศูนย์แพทย์เพื่อฝากครรภ์ของสตรีมีครรภ์ที่มี
ความสำคัญในระดับมากที่สุด จำแนกตามรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม

กระบวนการ	รายได้ต่อเดือน				
	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 – 10,000 บาท	10,001-30,000 บาท	30,001-60,000 บาท	มากกว่า60,000 บาท
การรับรู้ปัญหา	คำนึงถึงความปลอดภัยของทารก	คำนึงถึงความปลอดภัยของทารก	คำนึงถึงความปลอดภัยของทารก	คำนึงถึงความปลอดภัยของทารก	คำนึงถึงความปลอดภัยของทารก
	คำนึงถึงความปลอดภัยของตนเอง	คำนึงถึงความปลอดภัยของตนเอง	คำนึงถึงความปลอดภัยของตนเอง	คำนึงถึงความปลอดภัยของตนเอง	คำนึงถึงความปลอดภัยของตนเอง
	ต้องการคำแนะนำในการปฏิบัติตัว	ต้องการคำแนะนำในการปฏิบัติตัว	ต้องการคำแนะนำในการปฏิบัติตัว	ต้องการคำแนะนำในการปฏิบัติตัว	ต้องการคำแนะนำในการปฏิบัติตัว
	เพื่อความมั่นใจอุ่นใจเพราะมีแพทย์คอยดูแลสม่ำเสมอ	เพื่อความมั่นใจอุ่นใจเพราะมีแพทย์คอยดูแลสม่ำเสมอ	เพื่อความมั่นใจอุ่นใจเพราะมีแพทย์คอยดูแลสม่ำเสมอ	เพื่อความมั่นใจอุ่นใจเพราะมีแพทย์คอยดูแลสม่ำเสมอ	เพื่อความมั่นใจอุ่นใจเพราะมีแพทย์คอยดูแลสม่ำเสมอ
		ต้องการทราบความผิดปกติที่อาจเกิดกับครรภ์และทารก	ต้องการทราบความผิดปกติที่อาจเกิดกับครรภ์และทารก	ต้องการทราบความผิดปกติที่อาจเกิดกับครรภ์และทารก	ต้องการทราบความผิดปกติที่อาจเกิดกับครรภ์และทารก
การค้นหาข้อมูล	ไม่มีแหล่งข้อมูลใดมีความสำคัญมากที่สุด (มารดา,สามี, เพื่อน/คนรู้จักที่มีประสบการณ์การคลอดบุตร และบุคลากรทางการแพทย์ เป็นแหล่งข้อมูลที่มีความสำคัญมาก)	ไม่มีแหล่งข้อมูลใดมีความสำคัญมากที่สุด (มารดา,สามี, เพื่อน/คนรู้จักที่มีประสบการณ์การคลอดบุตร,ญาติพี่น้อง และบุคลากรทางการแพทย์ เป็นแหล่งข้อมูลที่มีความสำคัญมาก)	ไม่มีแหล่งข้อมูลใดมีความสำคัญมากที่สุด (สามี,เพื่อน/คนรู้จักที่มีประสบการณ์การคลอดบุตร และบุคลากรทางการแพทย์ เป็นแหล่งข้อมูลที่มีความสำคัญมาก)	ไม่มีแหล่งข้อมูลใดมีความสำคัญมากที่สุด (มารดา,สามี, เพื่อน/คนรู้จักที่มีประสบการณ์การคลอดบุตร และบุคลากรทางการแพทย์ เป็นแหล่งข้อมูลที่มีความสำคัญมาก)	ไม่มีแหล่งข้อมูลใดมีความสำคัญมากที่สุด (สามี,เพื่อน/คนรู้จักที่มีประสบการณ์การคลอดบุตร และบุคลากรทางการแพทย์ เป็นแหล่งข้อมูลที่มีความสำคัญมาก)

กระบวนกร	รายได้ต่อเดือน				
	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 – 10,000 บาท	10,001-30,000 บาท	30,001-60,000 บาท	มากกว่า60,000 บาท
การประเมินผลทาง เลือก					
1. ปัจจัยด้านราคา และค่าใช้จ่าย	ไม่มีปัจจัยด้านราคา ใดมีความสำคัญ มากที่สุด (ค่าใช้จ่าย ในการพบแพทย์แต่ ละครั้งเพื่อตรวจ ครรภ์ และค่าใช้จ่าย ในการทำคลอด เป็นปัจจัยที่มีความ สำคัญมาก)	ไม่มีปัจจัยด้านราคา ใดมีความสำคัญ มากที่สุด (ค่าใช้จ่าย ในการทำคลอด เป็นปัจจัยที่มีความ สำคัญมาก)	ไม่มีปัจจัยด้านราคา ใดมีความสำคัญ มากที่สุด (ค่าใช้จ่าย ในการทำคลอด เป็นปัจจัยที่มีความ สำคัญมาก)	ไม่มีปัจจัยด้านราคา ใดมีความสำคัญ มากที่สุด	ไม่มีปัจจัยด้านราคา ใดมีความสำคัญ มากที่สุด
2. ปัจจัยด้านบุคคล	มีความสามารถ ความชำนาญ ประสบการณ์เป็นที่ ยอมรับ	มีความสามารถ ความชำนาญ ประสบการณ์เป็นที่ ยอมรับ	มีความสามารถ ความชำนาญ ประสบการณ์เป็นที่ ยอมรับ	มีความสามารถ ความชำนาญ ประสบการณ์เป็นที่ ยอมรับ	มีความสามารถ ความชำนาญ ประสบการณ์เป็นที่ ยอมรับ
		มีความเข้าใจใน ความต้องการของผู้ ป่วย เอาใจใส่ ให้ คำแนะนำ	มีความเข้าใจใน ความต้องการของผู้ ป่วย เอาใจใส่ ให้ คำแนะนำ	มีความเข้าใจใน ความต้องการของผู้ ป่วย เอาใจใส่ ให้ คำแนะนำ	มีความเข้าใจใน ความต้องการของผู้ ป่วย เอาใจใส่ ให้ คำแนะนำ
		ความสุภาพ พุดจา ไพเราะ มนุษย- สัมพันธ์ดี ยิ้มแย้ม แจ่มใส	ความสุภาพ พุดจา ไพเราะ มนุษย- สัมพันธ์ดี ยิ้มแย้ม แจ่มใส	ความสุภาพ พุดจา ไพเราะ มนุษย- สัมพันธ์ดี ยิ้มแย้ม แจ่มใส	ความสุภาพ พุดจา ไพเราะ มนุษย- สัมพันธ์ดี ยิ้มแย้ม แจ่มใส

กระบวนการ	รายได้ต่อเดือน				
	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 – 10,000 บาท	10,001-30,000 บาท	30,001-60,000 บาท	มากกว่า60,000 บาท
3. ปัจจัยด้านการ ประชาสัมพันธ	ไม่มีปัจจัยด้านการ ประชาสัมพันธใดมี ความสำคัญมากที่สุด (แพทย์ให้ สัมภาษณ์ด้านสุข ภาพผ่านสื่อวิทยุ และ โทรทัศน์, แพทย์เขียนบท ความวิชาการลงใน สื่อต่างๆ เป็นปัจจัย ที่มีความสำคัญปาน กลาง)	ไม่มีปัจจัยด้านการ ประชาสัมพันธใดมี ความสำคัญมากที่สุด (แพทย์ให้ สัมภาษณ์ด้านสุข ภาพผ่านสื่อวิทยุ และ โทรทัศน์, แพทย์เขียนบท ความวิชาการลงใน สื่อต่างๆ เป็นปัจจัย ที่มีความสำคัญปาน กลาง)	ไม่มีปัจจัยด้านการ ประชาสัมพันธใดมี ความสำคัญมากที่สุด (แพทย์ให้ สัมภาษณ์ด้านสุข ภาพผ่านสื่อวิทยุ และ โทรทัศน์, แพทย์เขียนบท ความวิชาการลงใน สื่อต่างๆ เป็นปัจจัย ที่มีความสำคัญปาน กลาง)	ไม่มีปัจจัยด้านการ ประชาสัมพันธใดมี ความสำคัญมากที่สุด (แพทย์ให้ สัมภาษณ์ด้านสุข ภาพผ่านสื่อวิทยุ และ โทรทัศน์, แพทย์เขียนบท ความวิชาการ ลงใน สื่อต่างๆ เป็นปัจจัย ที่มีความสำคัญปาน กลาง)	ไม่มีปัจจัยด้านการ ประชาสัมพันธใดมี ความสำคัญมากที่สุด (แพทย์ให้ สัมภาษณ์ด้านสุข ภาพผ่านสื่อวิทยุ และ โทรทัศน์, แพทย์เขียนบท ความวิชาการลงใน สื่อต่างๆ เป็นปัจจัย ที่มีความสำคัญปาน กลาง)
4. ปัจจัยด้านสถานที่ เครื่องมือ เทคโนโลยี	ไม่มีปัจจัยด้าน สถานที่เครื่องมือ เทคโนโลยีใดมี ความสำคัญมากที่สุด	ความสะอาด ความพร้อมและ ความทันสมัยใน ด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ ยาและ เวชภัณฑ์	ความสะอาด ความพร้อมและ ความทันสมัยใน ด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ ยาและ เวชภัณฑ์ โรงพยาบาลอนุญาต ให้สามเ้ามาให้ กำลังใจในขณะ คลอด	ความสะอาด	ความสะอาด ความพร้อมและ ความทันสมัยใน ด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ ยาและ เวชภัณฑ์
พฤติกรรมภายหลัง การตัดสินใจ (ความพอใจใน บริการด้าน)	ไม่มีบริการด้านใด ที่พึงพอใจมากที่สุด	ความสามารถ ความชำนาญ การเอาใจใส่การ แนะนำให้คำ ปรึกษา อธิบาย การพูดจา	ความสามารถ ความชำนาญ การเอาใจใส่การ แนะนำให้คำ ปรึกษา อธิบาย การพูดจา	ความสามารถ ความชำนาญ	ความสามารถ ความชำนาญ การเอาใจใส่การ แนะนำให้คำ ปรึกษา อธิบาย การพูดจา

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาพบว่า ในขั้นตอนแรกของกระบวนการตัดสินใจในการเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ คือขั้นตอนของการรับรู้ปัญหาและความต้องการ สตรีมีครรภ์ส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการฝากครรภ์ ตระหนักถึงปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับตนเอง และทารกในครรภ์ ซึ่งตรงกับแบบแผนความเชื่อทางสุขภาพของเบคเกอร์คือ การรับรู้ต่อโอกาสเสี่ยงของการเป็นโรค การรับรู้ถึงระดับของความรุนแรง การรับรู้ประโยชน์ของการป้องกัน รวมทั้งต้องการคำแนะนำในการปฏิบัติตนที่ถูกต้อง เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ตนเองในระหว่างการตั้งครรภ์ จึงตัดสินใจมารับบริการฝากครรภ์ กับสูตินรีแพทย์ที่ตนเองเลือกสรร ซึ่งจากข้อมูลที่พบนั้นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 30,000 บาท และมีการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งถือว่ามีฐานะทางเศรษฐกิจดี และมีการศึกษาสูง จึงมีความสนใจห่วงใยในสุขภาพตนเองและมีความสามารถรับภาระค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้น ความรู้ความเข้าใจถึงประโยชน์ที่จะได้รับการฝากครรภ์ ก็อาจจะเกิดจากการที่สตรีเคยมีประสบการณ์การฝากครรภ์มาแล้ว

เมื่อสตรีมีครรภ์ตระหนักถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับตนเองและทารก รวมทั้งต้องการคำแนะนำในการปฏิบัติตัวระหว่างตั้งครรภ์ ก็จะนำไปสู่ขั้นตอนที่สองของกระบวนการตัดสินใจเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์คือ การค้นหาข้อมูล ซึ่งข้อมูลที่สตรีมีครรภ์ส่วนมากสอบถามจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของตัวสูตินรีแพทย์ผู้ให้บริการ คุณภาพของบริการที่ให้ เช่น การแนะนำให้คำปรึกษา การเอาใจใส่ อธิษาศัย ประสบการณ์ ความชำนาญงาน ชื่อเสียง เป็นเพราะว่าการฝากครรภ์เป็นงานบริการที่ต้องใช้ความรู้เฉพาะทาง และสตรีมีครรภ์นั้นจะต้องพบแพทย์ผู้นั้นตลอดเวลาจนกระทั่งคลอดซึ่งเป็นช่วงเวลานาน สตรีมีครรภ์จึงให้ความสำคัญเกี่ยวกับคุณลักษณะของสูตินรีแพทย์เป็นพิเศษ ซึ่งแหล่งข้อมูลจะมีจากแหล่งภายใน เช่น ความทรงจำจากการที่เคยมีประสบการณ์ฝากครรภ์ จากการศึกษาจะเห็นว่าเมื่อสตรีมีครรภ์ได้รับบริการจากสูตินรีแพทย์ที่ตนเองเลือกแล้ว เกิดความพึงพอใจก็จะกลับมาใช้บริการจากสูตินรีแพทย์คนเดิมอีก และแหล่งข้อมูลภายนอก เช่น สอบถามจากกลุ่มอ้างอิง เช่น มารดา เพื่อนบ้าน/เพื่อนที่ทำงาน/ คนรู้จักที่มีประสบการณ์การคลอดบุตร บุคลากรทางการแพทย์ สตรีมีครรภ์จะสอบถามจากแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคลมากกว่าแหล่งข้อมูลที่ไม่ใช่บุคคล เช่น บทความจากสื่อต่าง ๆ

เมื่อสตรีมีครรภ์ได้ข้อมูลมาแล้วก็จะพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ โดยใช้คุณสมบัติที่กำหนดขึ้นแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ในการศึกษาครั้งนี้สตรีมีครรภ์ส่วนใหญ่ก็จะทำการประเมินผลทางเลือกโดยใช้คุณสมบัติของบริการฝากครรภ์ตามลำดับดังนี้

1. แพทย์มีความสามารถ ความชำนาญ ประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ
2. แพทย์มีความเข้าใจถึงความต้องการของสตรีมีครรภ์ เอาใจใส่ให้คำปรึกษา แนะนำให้สตรีมีครรภ์เข้ามามีในการปฏิบัติระหว่างตั้งครรภ์
3. สถานที่ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้มีความสะอาดถูกหลักอนามัย
4. อุปกรณ์เครื่องมือ ยาและเวชภัณฑ์มีความพร้อม และความทันสมัย
5. แพทย์มีความสุภาพ พุดจาไพเราะ อธิบายดี ยิ้มแย้มแจ่มใส
6. ห้องตรวจเป็นสัดส่วนมิดชิด มีความเป็นส่วนตัว
7. สตรีมีครรภ์สามารถเลือกคลอดได้ที่ โรงพยาบาลรัฐบาล หรือเอกชนที่ต้องการ
8. สถานที่ตั้งมีความสะดวกในการเดินทางมาตรวจครรภ์
9. มีระบบจองคิวตรวจ ไม่ต้องรอนาน
10. โรงพยาบาลอนุญาตให้สามีเข้ามาให้กำลังใจในขณะที่คลอด
11. ค่าใช้จ่ายในการคลอด

จากการประเมินผลทางเลือกต่างๆ แล้ว สตรีมีครรภ์จะตัดสินใจเลือกสูตินรีแพทย์ที่ตรงกับคุณสมบัติที่ใช้พิจารณามากที่สุด และปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการประเมินผลทางเลือกและการตัดสินใจ คือทัศนคติของบุคคลอื่น พบว่า สามี บุคลากรทางการแพทย์ มารดา ญาติพี่น้อง และเพื่อน/คนรู้จัก ที่มีประสบการณ์ในการคลอด บุคคลเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อสตรีมีครรภ์ในการตัดสินใจเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ แต่ในขั้นตอนสุดท้ายของการตัดสินใจแล้ว ผู้ที่มีส่วนร่วมในการให้กำเนิดทารกคือ สามีก็จะเป็นผู้ร่วมกับสตรีมีครรภ์ในการตัดสินใจเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ โดยปัจจัยหลักที่สตรีมีครรภ์ใช้ในการตัดสินใจเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์คือ ปัจจัยด้านบุคคล (สูตินรีแพทย์) ส่วนปัจจัยส่งเสริมเพื่อช่วยในการตัดสินใจคือ ปัจจัยด้านสถานที่เครื่องมืออุปกรณ์ และปัจจัยราคา

ข้อค้นพบ

ขั้นตอนการรับรู้ปัญหา

สาเหตุสำคัญมากที่สุด ที่ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระดับรายได้มารับบริการฝากครรภ์คือ คำนึงถึงความปลอดภัยของทารกในครรภ์ คำนึงถึงความปลอดภัยของตนเองในระหว่างตั้งครรภ์ ต้องการคำปรึกษาคำแนะนำในการปฏิบัติตัวในระหว่างตั้งครรภ์ และเพื่อความมั่นใจอุ่นใจ เพราะมีแพทย์คอยดูแลสม่ำเสมอ

ขั้นตอนการค้นหาข้อมูล

- 1) ผู้ตอบแบบสอบถามจะค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของสูตินรีแพทย์ได้แก่การเอาใจใส่ผู้ป่วย การแนะนำให้คำปรึกษา อธิบาย การพูดจา ประสิทธิภาพในการทำงาน ความชำนาญ ชื่อเสียง และการยอมรับ โดยจะสอบถามข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เป็นตัวบุคคล เช่นสามี เพื่อน/คนรู้จัก ที่มีประสบการณ์การคลอดบุตร
- 2) แหล่งข้อมูลที่ไม่ใช่บุคคล เช่น บทความในวารสาร จะให้ความสำคัญน้อย
- 3) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 41 – 50 ปี จะให้ความสำคัญของแหล่งข้อมูลจากบุคลากรทางการแพทย์มากที่สุด
- 4) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี จะให้ความสำคัญของแหล่งข้อมูลจากมารดา (สำคัญมาก) เมื่อเทียบกับผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุอื่น ๆ จะให้ความสำคัญปานกลาง
- 5) ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระดับรายได้จะให้ความสำคัญของแหล่งข้อมูลจากสามี เพื่อนบ้าน/เพื่อนที่ทำงาน/คนรู้จักที่มีประสบการณ์การคลอดบุตร (ระดับความสำคัญมาก)

ขั้นตอนการประเมินผลทางเลือก

- 1) ปัจจัยด้านราคาและค่าใช้จ่ายในการประเมินผลทางเลือกสูตินรีแพทย์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญมากคือ ค่าใช้จ่ายในการทำคลอด เช่น โรงพยาบาลที่แพทย์นั้น ๆ ทำงานอยู่มีการจัดรายการคลอดในราคาพิเศษ
- 2) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้รวมเฉลี่ยต่ำกว่า 5,000 บาท จะให้ความสำคัญปัจจัยด้านราคาและค่าใช้จ่ายในการประเมินผลทางเลือกสูตินรีแพทย์ ในเรื่องค่าใช้จ่ายในการทำคลอด และค่าใช้จ่ายในการพบแพทย์แต่ละครั้งเพื่อตรวจครรภ์ (ระดับความสำคัญมาก)
- 3) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้รวมเฉลี่ยต่ำกว่า 30,000 บาท จะให้ความสำคัญปัจจัยด้านราคาและค่าใช้จ่ายในการประเมินผลทางเลือกสูตินรีแพทย์ ในเรื่องค่าใช้จ่ายในการทำคลอด เช่น โรงพยาบาลที่แพทย์นั้น ๆ ทำงานอยู่มีการจัดรายการคลอดในราคาพิเศษ (ระดับความสำคัญมาก) ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้รวมเฉลี่ยสูงกว่า 30,000 บาทจะให้ความสำคัญระดับปานกลาง
- 4) ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระดับรายได้ จะให้ความสำคัญปัจจัยด้านบุคคลในการประเมินผลทางเลือกสูตินรีแพทย์ ในเรื่องมีความสามารถ ความชำนาญมีประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ (ระดับความสำคัญมากที่สุด)

- 5) ปัจจัยด้านสถานที่ เครื่องมือเทคโนโลยีในการประเมินผลทางเลือกสูตินรีแพทย์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญมากที่สุดคือ ความสะอาด และมีความพร้อมความทันสมัยในด้านเครื่องมืออุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ที่ใช้
- 6) ผู้ตอบแบบสอบถามทุกอาชีพ ทุกระดับการศึกษา ทุกระดับรายได้ และทุกช่วงอายุจะให้ความสำคัญปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ในการประเมินผลทางเลือกสูตินรีแพทย์ในระดับสำคัญปานกลาง

ขั้นตอนการตัดสินใจ

- 1) ปัจจัยด้านบุคคล (สูตินรีแพทย์) จะถูกใช้ในการตัดสินใจเลือกสูตินรีแพทย์มากที่สุด
- 2) เพื่อน/คนรู้จักที่มีประสบการณ์ในการคลอดบุตรและสามีจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสูตินรีแพทย์
- 3) สามีจะเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมกับสตรีมีครรภ์ในการตัดสินใจในการเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์

ขั้นตอนพฤติกรรมภายหลังการตัดสินใจ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากพึงพอใจในบริการที่ได้รับจากสูตินรีแพทย์ที่ตนเองเลือก และจะกลับมาใช้บริการอีกถ้าตั้งครรภ์ รวมทั้งจะแนะนำให้ญาติพี่น้อง คนรู้จักมาใช้บริการ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาขั้นตอนต่างๆในการตัดสินใจเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ของสตรีมีครรภ์ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ สูตินรีแพทย์สามารถนำผลการศึกษาที่ได้มาพัฒนาบริการด้านการฝากครรภ์ให้เป็นที่ยอมรับและสร้างความพึงพอใจแก่สตรีที่มารับบริการฝากครรภ์ เพื่อให้มีผู้มาขอรับบริการฝากครรภ์มากขึ้น ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจกลับมาใช้บริการซ้ำอีก รวมถึงช่วยแนะนำให้กับญาติพี่น้องคนรู้จัก แพทย์มีความจำเป็นต้องสร้างคุณภาพของบริการให้ตรงกับความต้องการของสตรีมีครรภ์ที่มารับบริการอันจะส่งผลให้มีการกระจายข่าวจากกลุ่มสตรีที่มารับบริการฝากครรภ์แล้วไปสู่สตรีที่กำลังหาข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในการเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ เพราะจากการศึกษาค้นพบว่าเพื่อน/คนรู้จักที่มีประสบการณ์การคลอดบุตรจะเป็นแหล่งข้อมูลที่สตรีมีครรภ์ให้ความสำคัญมากและเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้วย ในที่นี้ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางที่สูตินรีแพทย์จะนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวโดยจะกล่าวเป็นลำดับขั้นตอนตามกระบวนการตัดสินใจ ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการรับรู้ปัญหา

ให้ความรู้เรื่องการตั้งครรภ์ ภาวะแทรกซ้อนขณะตั้งครรภ์ แก่คู่สมรสใหม่และคู่สมรสที่วางแผนจะมีบุตร เพื่อให้คู่สมรสมีข้อมูลในการตัดสินใจฝากครรภ์ จะเป็นการกระตุ้นให้สตรีตระหนักถึงความจำเป็นในการฝากครรภ์กับแพทย์

ขั้นตอนการค้นหาข้อมูล

ในการมาฝากครรภ์ครั้งแรกของสตรีมีครรภ์ แพทย์ควรแจ้งให้ทราบถึงกิจกรรมในภาพรวมของการฝากครรภ์ทั้งหมด เป็นต้นว่ามีการตรวจหาอะไรบ้าง ความถี่ในการมาตรวจ และวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนั้นๆ เพื่อให้สตรีมีครรภ์ได้ทราบ จะได้เป็นข้อมูลสำหรับบอกต่อในกรณีที่มีสตรีมีครรภ์อื่นๆที่กำลังหาข้อมูลเพื่อตัดสินใจเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์มาสอบถาม หรือกรณีที่แพทย์ใช้เครื่องมือใหม่ที่ทันสมัยก็ควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้รับบริการทราบถึงคุณสมบัติพิเศษที่แตกต่างจากของเดิมและประโยชน์ที่สตรีมีครรภ์จะได้รับจากเครื่องมือที่ทันสมัยนี้ แพทย์ควรมีระบบติดตามผลหลังจากการตรวจครรภ์หรือการคลอด ส่งจดหมายแจ้งข่าวสาธาณวิद्याการที่ทันสมัยเกี่ยวกับการตรวจครรภ์และการคลอดให้กับผู้ที่เคยมารับบริการ สิ่งเหล่านี้จะเป็นข้อมูลที่ทำให้ผู้ที่เคยมีประสบการณ์การคลอดบุตรซึ่งอาจจะเป็นมารดา เป็นเพื่อน เป็นญาติพี่น้องของสตรีมีครรภ์ที่กำลังหาข้อมูลเพื่อตัดสินใจเลือกสูตินรีแพทย์

ขั้นตอนการประเมินผลทางเลือก

แพทย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องต้องศึกษาหาความรู้และพัฒนาเทคนิคใหม่ๆ ในการให้บริการฝากครรภ์ ฝึกฝนจนเกิดความชำนาญเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการทำงาน ทั้งนี้เพราะความสามารถของสูตินรีแพทย์เป็นปัจจัยด้านบุคคลที่สตรีมีครรภ์ให้ความสำคัญมากที่สุด แพทย์และบุคลากรที่ให้บริการต้องมีความเป็นกันเอง ยิ้มแย้ม พุดจาไพเราะ มีอัธยาศัยดี สุภาพ แพทย์ควรจะทำนึ่งถึงความปลอดภัยสูงสุดในการบริการ มีระบบติดตามผลหลังจากการตรวจครรภ์เช่น โทรถามอาการหรือสิ่งผิดปกติเป็นระยะๆ รวมถึงให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขหรือลดความวิตกกังวลจากความผิดปกตินั้นโดยทันทีโดยใช้ภาษาที่ฟังเข้าใจง่ายไม่ใช่ศัพท์ทางการแพทย์ในการสื่อสารกับผู้รับบริการ ถ้าแพทย์หรือบุคลากรมีปัญหาเรื่องสุขภาพที่สามารถติดต่อมีผลกระทบมาถึงสตรีมีครรภ์หรือทารกในครรภ์ได้ ก็ควรจะหยุดปฏิบัติหน้าที่เพื่อความปลอดภัยต่อสตรีมีครรภ์และทารก

แพทย์และบุคลากรต้องเอาใจใส่ในเรื่องความสะอาด ของทั้งสถานที่เครื่องมือเครื่องใช้ มีตารางเวลาแน่นอนในการนำมาทำความสะอาด และกำจัดแหล่งที่เป็นพาหะของเชื้อโรค จัดบริเวณที่รอตรวจให้กว้างขวาง ไม่มีสิ่งของกีดขวางทางเดิน ทางเดินไม่ลื่น ที่นั่งรอตรวจต้องเหมาะสมกับสรีระของสตรีมีครรภ์ ต้องไม่เด็กหรือเตี้ยเกินไปจนทำให้สตรีมีครรภ์ต้องก้มลงไปมาก หรือไม่สูงจนเกินไป ตลอดจนมีความแข็งแรงสามารถรองรับน้ำหนักของสตรีมีครรภ์ได้ รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์

เมื่อมีข้อที่ทันสมัยเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจครรภ์และการคลอด แพทย์ต้องฝึกฝนการใช้
 เมื่อมีข้อที่ทันสมัยจนเกิดความชำนาญ การมีระบบ โทรนัดเวลาล่วงหน้าเพื่ออำนวยความสะดวกให้
 ผู้มารับบริการเป็นสิ่งสำคัญทำให้ผู้มารับบริการไม่ต้องรอนาน

โรงพยาบาลหรือคลินิกควรคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่ผู้มาใช้บริการจะต้องจ่ายในการมาพบแพทย์
 และครั้งตลอดระยะเวลาฝากครรภ์นานประมาณ 9 เดือน โดยในระยะแรกจะต้องตรวจทุกเดือน
 และในระยะใกล้คลอดจะตรวจทุก 1-2 สัปดาห์ การกำหนดค่าใช้จ่ายแบบเหมาจ่ายรวมกับค่าใช้จ่าย
 ในการคลอด จะทำให้ผู้มารับบริการทราบจำนวนเงินทั้งหมดที่จะต้องจ่าย มีระบบการชำระเงินเป็น
 หลายๆก็จะช่วยแบ่งเบาภาระกับผู้มารับบริการได้ การเป็นสมาชิกโรงพยาบาลหรือคลินิก หรือการที่
 ผู้รับบริการ ได้ช่วยแนะนำให้สตรีมีครรภ์อื่นๆมารับบริการ หรือมีผู้แนะนำให้มารับบริการที่โรง
 พยาบาลหรือคลินิกนี้ ทั้ง 3 กรณีจะมีส่วนลดหรือมีบริการด้านสุขภาพให้กับทารกเป็นพิเศษ

แม้ว่าจากการวิจัยจะพบว่า การประชาสัมพันธ์ต่างๆเช่น แพทย์ให้ สัมภาษณ์ด้านสุขภาพผ่าน
 สื่อวิทยุและโทรทัศน์, แพทย์เขียนบทความวิชาการลงในวารสารจะมีความสำคัญปานกลางในการ
 ประเมินผลทางเลือกสูตินรีแพทย์เพื่อฝากครรภ์ แต่แพทย์ก็ไม่ควรที่จะยุติการเผยแพร่วิชาการต่างให้
 กับประชาชน อาจจะเปลี่ยนรูปแบบนำเสนอหรือเนื้อหาที่น่าสนใจยิ่งขึ้น